

Ansøgningsvejledning til Pilotnaturpark

Ansøgningskemaet skal udfyldes og må max fylde 10 sider eksklusiv bilag. Projektbeskrivelse, tidsplan, kortmateriale samt budget og finansieringsforslag skal vedlægges som bilag.

Ansøgningen sendes til swe@friluftsradet.dk og fr@friluftsradet.dk

I udarbejdelsen af ansøgning til Danske Naturparker, er det altid muligt at få sparring og vejledning fra Danske Naturparkeres sekretariat. Det anbefales at tage kontakt i god tid inden ansøgningen indsendes.

Ansøgningsprocedure

Ansøgningsfrist

Der er ansøgningsfrist til Danske Naturparker to gange årligt: **den 1. marts og 1. oktober.**

Ansøgningsmateriale

Ansøgeren skal indsende et udfyldt **ansøgningskema** (max 10 sider), hvor der som bilag skal vedlægges **foreløbig projektbeskrivelse af pilotnaturparken, kortmateriale, tidsplan for pilotnaturparkperioden samt budget og finansieringsplan**. Ansøgningskemaet udarbejdes, så det tydeligt fremgår, hvordan kriterium 1-7 kan opfyldes og hvordan der vil arbejdes mod at opfylde alle 10 kriterier i løbet af pilotnaturparkperioden.

Ansøgningen til Danske Naturparker skal indsendes af den eller de kommuner, som er ansvarlige for pilotnaturparken. Hvis flere kommuner går sammen om en pilotnaturpark laves én fælles ansøgning.

Behandling af ansøgninger

Alle ansøgninger behandles først af Nationalkomiteen for Danske Naturparker, der foretager en faglig vurdering af ansøgningen. Nationalkomiteen udarbejder derefter en indstilling til Friluftsrådets bestyrelse, som træffer endelig beslutning. Når den endelige beslutning er truffet, gives der besked til den/de ansvarlige kommuner for den respektive pilotnaturpark.

I processen op til udarbejdelsen af ansøgningen kan man altid kontakte sekretariatet for Danske Naturparker for sparring og vejledning. Det anbefales at tage kontakt i god tid.

Uddybning af bilag

Projektbeskrivelse

Projektbeskrivelsen skal angive en beskrivelse af områdets status og potentiale samt den **foreløbige** projektudvikling inden for de seks temaer: natur, kulturarv, friluftsliv, erhverv, formidling og turisme.

Kortmateriale

Kortmaterialet skal angive pilotnaturparkens **foreløbige** afgrænsning og/eller potentielle udvidelsesmuligheder, samt en oversigt over beskyttede og fredede arealer samt øvrige arealer, der lever op til kravet om at være beskyttet natur jf. kriterie 1.

Budget og finansieringsplan

Budget og finansieringsplan skal tydeliggøre de ressourcer, der er afsat til driften af og arbejdet med pilotnaturparken i løbet af mærkningsperioden.

Tidsplan

Tidsplanen for pilotnaturparkperioden skal som minimum angive de planer der er lagt for at kunne sandsynliggøre opfyldelsen af De 10 Kriterier, herunder hvornår naturparkplanen forventes udarbejdet og behandlet politisk i kommunerne.

Andre informationer

Pris

Der betales årligt et medlemsgebyr på 25.000 til Danske Naturparker.

Mærkningsperiode

Mærkningsperioden for en pilotnaturpark er 5 år. Lige så snart det kan dokumenteres, at alle 10 kriterier for Danske Naturparker kan opfyldes, kan der indsendes en ansøgning om at blive optaget som Naturpark. Ansøgning til Naturpark kan findes på Danske Naturparkeres hjemmeside.

Tjekliste til ansøgning

- ✓ Udfyldt ansøgningsskema (max 10 sider)
- ✓ Projektbeskrivelse af områdets status og potentiale samt foreløbig projektudvikling inden for de seks temaer (vedlægges som bilag)
- ✓ Budget og en finansieringsplan for mærkningsperioden (vedlægges som bilag)
- ✓ Tidsplan (vedlægges som bilag)
- ✓ Kortmateriale (vedlægges som bilag)

Ansøgningsskema til Pilotnaturpark (max 10 sider)

Kommune(r): Ringsted Kommune	
Kontaktperson(er): Berit Horskjær Bojsen (Projektleder) Lars Frederik Berndt (Grøn guide og naturvejleder) Pernille Crone (Afdelingsleder for Natur og Miljø)	E-mail: bhb@ringsted.dk lfbe@ringsted.dk pcr@ringsted.dk
Tlf.: 57626348 57626300 57626347	Mobil: 22991124 22327510 22129052
Adresse: Rønnedevej 9, 4100 Ringsted	
Pilotnaturparkens navn: Pilotnaturpark Ringsted	
Evt. samarbejdspartnere/kommuner:	
Områdets størrelse (hektar): 4939	
<p>Kort beskrivelse af pilotnaturparken:</p> <p>Ringsted Kommune overtog i 2014 Gyrstinge Sø og Haraldsted Sø efter søerne i en lang årrække havde tilhørt HOFOR og blev anvendt til drikkevandsforsyning. Søerne ligger i et dalstrøg, der går på tværs af kommunen og strækker sig helt fra Store Åmosen til Køge Bugt. Haraldsted Sø og Gyrstinge Sø er centralt placeret i pilotnaturparken og er også centrale set i forhold til de naturmæssige og rekreative oplevelsesmuligheder, der er i pilotnaturparken.</p> <p>Ved at inddrage kommunens største vandløb, moser og skove har det været muligt at udpege et stort sammenhængende naturområde, der strækker sig fra Susåen i syd til Bistrup Skovene i nord og fra Gyrstinge Sø i vest, omkranset af de naturrige St. Bøgeskov og Allindemagle Skov til Kværkeby Mose og Humleore Skov i øst. Mod nord grænser det potentielle pilotnaturparkområde op mod Nationalpark Skjoldungelandet og bliver således en del af det store midtsjællandske skovkompleks med det bakkede landskab og de mange småsøer og fine bække. Pilotnaturparken binder desuden tre Natura 2000 områder sammen – Suså, Allindelille Fredskov og Valsøllille Sø samt de private skove ved Skjoldenæs Holm.</p> <p>Naturparken består af en række forskellige naturtyper; enge, moser, overdrev, søer, vandløb og skove – men også dyrkede landbrugsarealer og enkeltbebyggelser. Naturparken grænser op til en række af kommunens aktive landsbysamfund og er også tætforbundet til</p>	

Ringsted by via Ringsted Å. Ringsted Å udspringer fra Gystinge Sø, gennemløber Gørlev Mose, Haraldsted Sø og Torpet Mose og kommer på sin vej til Susåen tæt forbi Ringsted by.

Pilotnaturparken grænser op til mange fine naturområder i flere nabokommuner, så der er gode udvidelsespotentialer for naturparken.

Motivering af ansøgning (valgfri):

Ringsted Kommune har i mange år arbejdet med at udvikle store dele af det område, som nu ønskes optaget som pilotnaturpark. Der er siden 2011 arbejdet med Ringsted Oplevelsessti og siden 2014 med helhedsplanlægning og udvikling af Haraldsted Sø og Gyrstinge Sø. Der arbejdes også i øjeblikket med at udvikle Ringsted Ådal, også på baggrund af en helhedsplan for ådalen. Dertil kommer en række større og mindre projekter, der er rettet mod natur- og rekreative forbedringer i området. En pilotnaturpark vil skabe grundlag for at bringe helhedsplanlægningen op i en endnu større skala - til gavn og glæde for naturen og de mennesker, som nu og i fremtiden vil bruge området.

Der har været stor borgerinvolvering i de mange udviklingsprojekter og i forløbet frem mod ansøgningen om oprettelse af en pilotnaturpark. Der er også god opbakning fra lokale politikere, lodsejere og borgere, og der er skabt et godt fundament for at udvikle en naturpark i området.

De 10 Kriterier

I de nedenstående felter skal det forklares, hvordan pilotnaturparken kan opfylde kriterium 1-7, og hvordan det kan sandsynliggøres at kriterium 8-10 opfyldes i løbet af pilotnaturparkperioden.

For kriterium 1, 2 og 6 forekommer der undtagelser (se under de respektive kriterier).

1. Minimum 50 % af naturparkens areal skal være beskyttet natur

Afgrænsningen er ikke afklaret og endelig vedtaget. Der arbejdes med et potentiel naturparkområde, som fremgår af bilag 11. Kun 42 % af det potentielle område består af beskyttet natur. Der arbejdes med forskellige senarier der vil gøre det muligt, at nå kravet om minimum 50 % beskyttet natur.

1. inddragelse af en del af mellemste Suså og de store engarealer langs Susåen. Naturstyrelsen ejer en stor del af området og der er lavet rekreative faciliteter i forbindelse med et naturgenopretningsprojekt, hvor mellemste Suså bl.a. blev genslynget. En del af området ligger i Næstved Kommune og inddragelse af området vil derfor kræve et samarbejde med Næstved Kommune. Inddragelse af naturområder i andre nabokommuner kan også komme på tale.

2. udtagelse af skovområder fx Lille Bøgeskov eller Humleore Skov. Lille Bøgeskov indeholder ikke meget naturværdi og skovfogeden for Humleore Skov er tilbageholdende i forhold til at indgå i en naturpark/pilotnaturpark.
3. korelægnings af beskyttet natur som ikke er registeret, fx i skovene.

2. Naturparken skal have en præcis geografisk afgrænsning

Et par skovejere/skovfogeder er skeptiske overfor at deltage i en naturpark. De er bekymrede for øget færdsel og forstyrrelse af dyrelivet. Løse hunde opleves som et problem. Det drejer sig om Humleore Skov, Haraldsted Skov og Valsømagle Skov. Der skal i pilotnaturparkperioden arbejdes mere indgående med at opnå lodsejernes tillid og fastlægge en præcis geografisk afgrænsning.

3. Naturparken skal have en administrativ ansvarlig medarbejder ansat

Berit Horskjær Bojsen er projektleder for pilotnaturparkprojektet. Berit har arbejdet med natur og vandmiljø og projektlejelse i mere end 10 år i Ringsted Kommune og er uddannet biolog og geograf.

4. Naturparken skal have et naturparkråd

I 2017 nedsatte Ringsted Kommune et brugerråd for Haraldsted Sø og et brugerråd for Gyrstinge Sø. Brugerrådene er etableret som en del af realiseringen af den helhedsplan for Haraldsted Sø og Gyrstinge Sø som Ringsted kommune udarbejdede efter købet af søerne i 2014. Kommissoriet for brugerrådene er vedlagt som bilag nr. 8.

Brugerrådene har følgende sammensætning:

Lokalråd/grundejerforeninger	2 repræsentanter
Friluftsrådet	1 repræsentant
Danmarks Naturfredningsforening	1 repræsentant
Dansk Ornitologisk Forening	1 repræsentant
Skovejere ved søen	1 repræsentant
Grønt Råd	1 repræsentant
Søsportsklubberne	1 repræsentant
Lodsejere ved søen	1 repræsentant

Formanden for Klima- og Miljøudvalget 1 repræsentant

Administrationen i Ringsted Kommune 2 repræsentanter

Brugerrådene skal fungere som naturparkråd i starten af pilotperioden. Kommunen forventer at kunne omorganisere de to brugerråd, det vil sige slå dem og tilpasse repræsentanterne. Det forventer kommunen at gøre i 2022 i forbindelse med opstarten af næste byrådsperiode.

5. Der skal tilvejebringes den nødvendige økonomi til drift og udvikling af naturparken samt realisering af naturparkplanen

Til arbejdet med pilotprojektet er der i perioden 2020-2023 afsat 175.000 kr. årligt. Midlerne skal gå til hjemmeside og App samt udarbejdelse af kortmateriale. Derudover er der ca. 50.000 -100.000 kr. årligt til analyse og kortlægning.

Til drift, vedligehold og udvikling af Haraldsted Sø og Gyrstinge Sø er der afsat 800.000 kr. årligt.

Se desuden bilag 3, Budget og finansieringsplan.

6. Naturparken og dens afgrænsning skal være en del af kommuneplanen eller et tillæg til denne

Kommunens ønske om at oprette en pilotnaturpark er indarbejdet i kommunens planstrategi. Når den endelige afgrænsning er på plads, vil naturparken geografiske afgrænsning blive indarbejdet i kommuneplanen eller mere sandsynligt i et tillæg til denne.

7. Naturparken skal forankres lokalt gennem borger- og lodsejerinddragelsesprocesser

2014-2018:

Ringsted Kommune købte Haraldsted Sø og Gyrstinge Sø. Der blev udarbejdet en helhedsplan for søerne under projektet, Fremtidens Landskaber. I processen frem mod vedtagelse af Helhedsplanen for Haraldsted Sø og Gyrstinge Sø og efterfølgende Naturplan for Gyrstinge Sø blev der afholdt 5 store workshops/borgermøder. Der deltog omkring 90-130 borgere på hvert af disse møder. Borgerne spillede meget aktivt ind i forhold til planernes indhold. Dette arbejde kan betragtes som et forarbejde til pilotnaturparkprojektet i Ringsted Kommune.

2018:

Der blev afholdt et temamøde om naturpark/pilotnaturpark med kommunens Grønne råd og Klima- og Miljøudvalget. Friluftsrådet v. Sven-Åge Westphalen deltog på mødet.

Brugerrådene for Haraldsted Sø og Gystinge Sø blev løbende hørt og orienteret. Dette gælder også Grønt Råd.

2019:

Der blev holdt møder med Landbyklyngen, Søskovlandet, som er et klyngesamarbejde mellem 4 lokalråd i den nordlige del af kommunen. Søskovlandet arbejder efter en strategiplan hvor oprettelse af en naturpark er en af strategierne. Søskovlandet repræsenterer ca. 8000 borgere og er en vigtig interessent. Fokuset på møderne har været at høre Søskovlandets ideer og forventninger til en naturpark/pilotnaturpark.

Der blev gennemført lodsejersamtaler med de 9 største lodsejere. Samtalerne er gennemført som separate samtaler med den enkelte lodsejer. Lodsejerne blev præsenteret for det potentielle naturparkområde, tidsplanen og de overordnede udviklingsmuligheder som opnås gennem ordning. Lodsejerne blev spurgt om deres interesser og opbakning til projektet. Der er generel god opbakning til projektet. Der er 2-3 lodsejere som forholder sig afventende og skeptiske – de vil gerne se noget mere konkret på skrift om fx formål og udviklingsplaner.

Brugerrådene for Haraldsted Sø og Gystinge Sø blev løbende hørt og orienteret. Dette gælder også Grønt Råd.

Artikler i lokalavisen Dagbladet efter kommunen afsatte midler til pilotnaturparkprojektet i budgetaftalen for 2020.

2020:

Der er afholdt op følgende møde med Søskovlandets naturparkgruppe og der er planlagt endnu et møde i april. Der er en stor interesse og opbakning til pilotnaturparken samt et stort ønske om inddragelse.

Der er også holdt et møde med Øvre Suså Vandløbslaug. Øvre Suså Vandløbslaug bakker op om pilotnaturparkprojektet og ønsker at deltage aktivt fx i et naturparkråd. Formanden tilbød, at kommunen kan referere til ham ved de fremtidige lodsejersamtaler.

8. Der skal være en koordineret formidling af naturparken for både danske og udenlandske besøgende

Ringsted Kommune vil umiddelbart efter en godkendelse som pilotnaturpark påbegynde arbejdet med at oprette en hjemmeside og en App. Der er et stort behov og ønske både internt og eksternt i kommunen om at skabe overblik over de rekreative muligheder og naturværdier som pilotnaturparkområdet rummer.

Kommunen vil i pilotnaturparkperioden påbegynde skriftlig formidling på engelsk og tysk.

9. Naturparken skal have mindst én naturvejleder tilknyttet

Ringsted Kommune har en fastansat naturvejleder, Lars Frederik Berndt. Lars er uddannet friluftvejleder og naturvejleder. Der bruges ca. et halvt årsværk på natur- og friluftsgaver inden for det potentielle pilotnaturparkområde pr. år. Lars er tilknyttet Teknik- og Miljøcenter.

10. Der skal foreligge en godkendt naturparkplan og denne skal være politisk vedtaget

I løbet af pilotperioden vil der blive udarbejdet en naturparkplan. Processen for udarbejdelsen af naturparkplanen er skitseret nedenfor:

Naturparkplanen udarbejdes i 2021-22. Naturparkplanen er det redskab, der beskriver formålet og visionerne med naturparken. Naturparkplanen skal også beskrive visioner og mål med naturparken på længere sigt. Samtidig skal den indeholde afsnit, der viser hvilke konkrete mål der skal realiseres, samt hvordan de planlægges realiseret.

Naturparkplanen skal sikre et forvaltningsmæssigt fokus og sikrer, at naturparken kommer til at gøre en forskel for kommunens forvaltningen af især natur, friluftsliv og borgerinddragelse.

Naturparkplanen skal indeholde følgende afsnit:

Natur

- En beskrivelse af status for naturens tilstand i naturparkområdet
- En beskrivelse af det langsigtede mål for udviklingen af naturen (fx behovet for at skabe økologiske forbindelser, naturpleje, større eller mindre naturgenopretningsprojekter eller etablering af nye naturområder)
- En plan for hvilken indsats, der på kortere sigt skal iværksættes for at opfylde det langsigtede mål.

Kulturarv

- En beskrivelse af naturparkens kulturarv og hvordan den kommer til udtryk i landskabet
- En beskrivelse af hvordan kulturarven i landskabet styrkes og udvikles på længere sigt
- En plan for hvordan oplevelsen af kulturarven i landskabet kan styrkes på kortere sigt.

Friluftsliv

- En beskrivelse af de eksisterende muligheder for at dyrke friluftsliv
- En beskrivelse af det langsigtede mål for at forbedre mulighederne for at dyrke friluftsliv og opleve naturen (fx længere sammenhængende stiforløb, støttepunkter for friluftsliv)

- En plan for hvilken indsats, der vil blive iværksat på kortere sigt for at forbedre mulighederne for at dyrke friluftsliv og opleve naturen.

Erhverv - herunder Land- og skovbrug

- En beskrivelse af de erhverv, der er i naturparken
- En beskrivelse af hvordan erhvervslivet i området på længere sigt kan medvirke til at understøtte naturparkens mål
- En plan for hvilken indsats der på kortere sigt skal iværksættes for at opfylde det langsigtede mål.

Formidling

- En beskrivelse af den eksisterende formidlingsindsats i naturparkområdet
- En beskrivelse af de langsigtede mål for formidlingen i og om naturparken
- En plan for hvilken indsats, der på kortere sigt skal iværksættes for at opfylde det langsigtede mål.

Turisme

- En kortlægning af de nuværende besøg i området.
- En beskrivelse af de langsigtede mål for turismen i naturparken.
- En plan for hvilken indsats, der på kortere sigt skal iværksættes for at opfylde det langsigtede mål.

Eventuelle bemærkninger til de 10 kriterier